

Klimaat-adaptatie: ‘watertoets’ of ‘waterstresstest’ in Omgevingswet?

We moeten klimaat-adaptief, ‘rainproof’ worden, meer ruimte voor (de afvoer van te veel) ‘water’ in de ruimtelijke ordening. Het kabinet komt op Prinsjesdag 2017 voor de eerste keer met een Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie als onderdeel van het Deltaprogramma. Het is dan ook van belang dat overheden op het gebied van ‘water’ nog beter met elkaar gaan samenwerken!

Wim Zwanenburg
Voorzitter van de
CDA-fractie in het
Algemeen Bestuur van
waterschap Amstel,
Gooi en Vecht en lid
van de redactie van
Bestuursforum

Over hoe overheden in dit opzicht met elkaar moeten omgaan, wordt binnen het CDA nog wel eens verschillend gedacht, ook met betrekking tot de invoer van de nieuwe Omgevingswet. Zo speelde de vraag of de opname van een ‘watertoets’ hierin verplicht moest worden. In de Omgevingswet, die de regelgeving rond ruimtelijke ordening en leefomgeving flink moet vereenvoudigen, worden 26 bestaande wetten ineen geschoven. Het gaat om de grootste wetgevingsoperatie sinds de vernieuwing van de Grondwet in 1848. Door de wet moeten bedrijven en burgers sneller vergunningen kunnen krijgen. Ook moet het aantal vergunningen afnemen. Naar verwachting zal in 2019 de invoering van de Omgevingswet zijn beslag krijgen.

In het Bestuursakkoord Water (2011) werd nog afgesproken dat het Rijk, de waterschappen, provincies en gemeenten bij alle relevante ruimtelijke plannen (zoals bestemmingsplannen en structuurvisies) een watertoetsproces doorlopen. Het is onder meer verplicht bij (ontheffingen voor) bestemmingsplannen, inpassingsplannen, projectbesluiten. Kern van dit proces is dat initiatiefnemers en waterbeheerders zo vroeg mogelijk met elkaar in gesprek komen. Het proces wordt afgesloten met een wateradvies van de waterbeheerders, waarop initiatiefnemers reflecteren in een waterparagraaf in het betreffende plan.

Het wettelijk regelen van de watertoets voor omgevingsvisies, in de nieuwe Omgevingswet, heeft in de ogen van het kabinet geen

meerwaarde. De CDA-fracties in de Tweede Kamer en de Eerste Kamer gingen daar vooralsnog in mee: ‘Overheden moeten toch al met elkaars bevoegdheden en taken rekening houden.’ Vanuit de Unie van Waterschappen werd echter juist wel aangedrongen op versteviging van de adviesrol van de waterschappen, de watertoets. De inbreng van de Unie over de watertoets werd veelal ook gesteund door de CDA-fracties in de waterschappen. In 2016 werden er door de waterschappen gezamenlijk 7.487 wateradviezen uitgebracht. De verstrekte wateradviezen worden volgens de waterschappen in een kwart van de gevallen echter onvoldoende door andere overheden meegenomen. Ook krijgen de waterschappen vaak onvoldoende inzicht in de mate waarin hun advies ook werkelijk zijn beslag krijgt in de uitvoering. Er is dus nog veel werk aan de winkel.

Stresstest

Mogelijk is met het onlangs aan de minister verstrekte Advies van de Adviescommissie Water een keerpunt bereikt. De AcW adviseerde dat gemeenten en waterschappen voor 2023 verplicht een stresstest voor wateroverlast moeten uitvoeren om de kwetsbaarheid van de infrastructuur vast te stellen. Het is van belang dat gemeenten en waterschappen vervolgens in gesprek gaan met alle stakeholders, ook bedrijven en burgers, om passende maatregelen te treffen en af te stemmen op herinrichtingprojecten en vervangingsopgaven in landelijk en stedelijk gebied. De overheid kan niet alle risico’s afdekken en het moet duidelijk worden welke maatregelen de overheid voor haar rekening neemt. Het verdient in ieder geval aanbeveling om over samenwerking tussen gemeenten en waterschappen een passage op te nemen in de lokale CDA-verkiezingsprogramma’s voor de gemeenteraadsverkiezingen in 2018! •

Reageren op dit artikel?
wimzwanenburg@hotmail.com

zie ook:
www.cda.nl/agv